

Datum
19 mei 2008

Registratienummer:
682496

Aan
Commissie Samenleving

Afdeling
SPV

Van
SPV/Harry Dijkma

Doorkiesnummer

Betreft
Bijlage: belangrijke ontwikkelingen in het rijkscultuurbeleid

Afschrift

Opmerkingen
(NB in de bundel zijn op blz. 3 en 4 de laatste regels weggevallen bij het kopiëren, daarom bijgaand een compleet exemplaar)

Ontwikkelingen in het rijkscultuurbeleid die van invloed zijn op het nieuwe, provinciaal cultuurbeleid 2009-2012.

Toelichting

In het rijkscultuurbeleid zijn momenteel een aantal ontwikkelingen gaande die van invloed zijn op (de inhoud en procesgang van) het nieuwe, cultuurbeleid van de Provincie Flevoland. De belangrijkste ontwikkelingen zijn: het cultuurconvenant 2009-2012, het nieuwe rijksfonds NFPK+, het nieuwe Programmafonds Cultuurparticipatie (opvolger van het huidige Actieplan cultuurbereik), de BKV en de bibliotheekvernieuwing. In het onderstaande wordt per onderwerp kort toegelicht hoe deze nieuwe afspraken/ontwikkelingen zich verhouden tot onze huidige afspraken met het Rijk, wat de planning is en of er financiële consequenties zijn.

1. Cultuurconvenant met het Rijk

Huidige afspraken:

Provincie Flevoland zit samen met de provincie Utrecht en de gemeenten Almere, Utrecht en Amersfoort in landsdeel Midden. Op 1 juni 2005 is tussen de toenmalige staatssecretaris van OCW en de bestuurders van Landsdeel Midden het Cultuurconvenant ondertekend.

Voor de provincie Flevoland zijn er afspraken gemaakt over museum De Paviljoens, productiehuis (Bonte Hond), Nieuw Land Erfgoedcentrum, Jong cultureel erfgoed, steunfunctie archeologie en cultureel erfgoed, scheeps- en onderwaterarcheologie, werelderfgoed Schokland en Actieplan Cultuurbereik.

Nieuwe afspraken/ontwikkelingen 2009-2012:

Opnieuw wil het Rijk met Landsdeel Midden voor de periode 2009-2012 afspraken maken. Onze intenties zijn afspraken over financiering van instellingen in relatie tot advies Raad voor Cultuur (museum De Paviljoens, productiehuis), scheeps- en waterarcheologie in brede zin ontwikkeling Lelystadse kust als museumkwartier, architectuur en ruimtelijke ontwikkeling met oog op de Wederopbouwmonumenten, Schokland, Programmafonds Cultuurparticipatie.

Wat betekent dit voor de Provincie?

In het komende convenant is de verwachting dat er tussen de provincie en het Rijk minder afspraken waaraan financiële middelen zijn verbonden gemaakt worden, omdat het Rijk meer via de fondsen

haar beleid zal gaan uitvoeren of omdat deze buiten de convenantafspraken vallen zoals het steunpunt archeologie en cultureel erfgoed.

Voor de provincie is belangrijk de huidige afspraken met bijbehorende financiering die het Rijk specifiek met de provincie heeft gemaakt: museum De Paviljoens, de Bonte Hond, scheeps- en waterarcheologie te vervolgen.

Verder is het belangrijk de belangstelling te wekken en aan te sluiten op de ontwikkelingen rondom het rijksbeleid architectuur. Tevens wordt gekeken of de specifieke afspraken voor Flevoland over Actieplan Cultuurbereik gecontinueerd kunnen worden voor het nieuwe Programmafonds Cultuurparticipatie.

Planning

Juni 2008	voorbereiding op bestuurlijke afstemming
2 juli	bestuurlijke afstemming tussen Rijk en Landsdeel Midden
Prinsjesdag	besluitvorming Rijk over financiële consequenties

Financiële consequenties:

De afspraken over financiering van de instellingen in de basisinfrastructuur (De Paviljoens, Bonte Hond) en de specifieke afspraken met Rijk waaraan middelen verbonden zijn, hebben voor de provincie de volgende financiële consequenties:

Aangevraagde bedragen bij de provincie Flevoland door:

Museum De Paviljoens:	180.000 euro per jaar (huidige financiering: 100.000 euro per jaar)
Bonte Hond:	125.000 euro per jaar (huidige financiering: 100.000 euro per jaar)

Het Rijk gaat ervan uit dat de provincie net zoals in het huidige convenant financieel bijdraagt. De provincie besluit over de hoogte van haar bijdrage definitief bij de vaststelling van de begroting in november.

Huidige financiering door de provincie voor Lelystadsde kuststrook: 500.000 euro voor 4 jaar

2. NFPK+

Huidige afspraken:

Eind 2005 heeft de Provincie Flevoland samen met de gemeente Almere en de rijksfondsen FAPK (Fonds Amateurkunst en Podiumkunsten) en FPPM (Fonds Podiumprogrammering en Marketing) een eenmalig convenant afgesloten: Convenant Podiumkunsten 2006-2008. Afspraak was dat de betrokken partijen gedurende drie jaar 3 Flevolandse initiatieven financieel zouden ondersteunen met elk een totaalbedrag van € 300.000. Het gaat om: Stichting Suburbia, Stichting 2+ Producties (Festival Twee Turven Hoog) en Stichting Kamermuziekfestival Almere. Doel van dit convenant was o.m. dat de betrokken organisaties door deze financiële impuls (meer) landelijke uitstraling zouden verwerven, waardoor zij opgenomen zouden kunnen worden in de Cultuurnota 2009-2012 van het Rijk. De provinciale financiering van het Convenant Podiumkunsten 2006-2008 wordt gedekt vanuit de begrotingspost Projecten Cultuur.

Nieuwe afspraken/ontwikkelingen 2009-2012:

In het kader van de nieuwe inrichting van het Rijkscultuurbeleid heeft het Rijk de 'Cultuurnota-systematiek' vervangen door 'de Basisinfrastructuur' (in wezen een zeer afgeslankte vorm van de vroegere Cultuurnota). Verder zijn de twee fondsen FPPM en FAPK gefuseerd tot één groot podiumkunstofonds: het NFPK+ (Nederlands Fonds voor Podiumkunsten). In het nieuwe rijkscultuurbeleid neemt het NFPK+ een aanzienlijk deel van de instellingen over die vroeger direct door het Rijk werden gefinancierd middels de Cultuurnota. De instellingen die niet tot de basisinfrastructuur behoren, kunnen nu een vierjarige aanvraag indienen bij het NFPK+. De adviescommissies van het NFPK+ bepalen welke aanvragen worden gehonoreerd.

Wat betekent dit voor de Provincie?

Dit betekent voor de Provincie dat het oorspronkelijke plan om de instellingen uit het Convenant Podiumkunsten 2006-2008 te laten opnemen in de Rijks-Cultuurnota geen doorgang kan vinden. De instellingen die betrokken waren bij het Convenant Podiumkunsten 2006-2008 (Suburbia, Kamermuziekfestival, 2+ Producties) voldoen niet aan de criteria voor de basisinfrastructuur en kunnen hier dus ook geen deel van uitmaken. In de nieuwe systematiek moeten zij – samen met vele anderen – een aanvraag indienen voor vierjarige financiering bij het NFPK+. Het fonds heeft deze aanvragen momenteel in behandeling en maakt naar verwachting eind juni/begin juli de uitslag bekend.

Dit betekent dat ook de provincie tot die tijd niet weet *of* en *hoeveel* het NFPK+ (rijk) meerjarig zal bijdragen aan de instellingen die betrokken waren bij het Convenant Podiumkunsten 2006-2008. Naast Suburbia, Stichting 2+ en het Kamermuziekfestival (voor 3 jaar) hebben ook de volgende organisaties een aanvraag ingediend: het Apollo ensemble, Stichting Ultramarijn en theatergezelschap Vis a Vis.¹

Planning

Naar verwachting maakt het fonds eind juni/begin juli bekend welke aanvragen voor meerjarige financiering in aanmerking komen.

Financiële consequenties:

Het fonds bepaalt eigenstandig welke aanvragen worden gehonoreerd.

Bovengenoemde instellingen hebben in de begroting van hun aanvraag bij het NFPK+ aangegeven hoeveel zij bij de provincie gaan aanvragen voor de komende jaren:

Suburbia:	135.000
2+ Producties:	30.000
Kamermuziekfestival:	30.000
Vis a Vis:	150.000
Ultramarijn:	50.000
<u>Apollo Ensemble:</u>	<u>37.000</u>
TOTAAL	432.000

De provincie moet bij haar nieuwe cultuurbeleid bepalen op basis van welke criteria zij instellingen meerjarig wil ondersteunen en hoeveel budget zij daarvoor vrij wil maken. De adviescommissie zal een rol spelen bij de beoordeling van de aanvragen.

3. Programmafonds Cultuurparticipatie

Huidige afspraken:

Het Actieplan Cultuurbereik 2005-2008 is een matchingsprogramma van het Rijk met als doel meer mensen in contact te brengen met cultuur in al haar uitingsvormen. De bijdrage die OCW voor Flevoland beschikbaar stelt bedraagt in totaal 0,79 cent per inwoner. (Voor Almere geldt eenzelfde bedrag per inwoner, maar dit wordt rechtstreeks aan Almere uitgekeerd). De bijdrage van het Rijk wordt door de provincie gematcht. Via het cultuurconvenant krijgt Flevoland hier nog een extra bedrag bij. Het totaalbedrag van het Actieplan komt hiermee per jaar op € 472.910 (€ 236.455 OCW en € 236.455 Provincie) Het budget van Actieplan Cultuurbereik wordt in de provinciale begroting verdeeld over twee posten, te weten: Projecten Cultuur en Projecten VO.

Projecten Cultuur heeft elk jaar een totaalbudget van € 443.152. Hiervan is circa 170.000 afkomstig uit het Actieplan Cultuurbereik. Vanuit Projecten Cultuur wordt het convenant met het FAPK/FPPM gefinancierd; het restantbedrag wordt besteed aan meerjarige en eenjarige subsidieverzoeken vanuit de podiumkunst, film en literatuur. De begrotingpost Projecten VO (voortgezet onderwijs) bedraagt in totaal circa € 115.000. Hiervan is circa 2/3 deel afkomstig uit Actieplan Cultuurbereik (€ 70.000). De

¹ Volgens het NFPK+ hebben ook de volgende Flevolandse organisaties een aanvraag ingediend: St. La Sorpresa Productions, st. Jeugdsymphonie Orkesten Nederland en st. Visisonor Media Productions. Deze organisaties zijn ambtelijk echter niet bekend en vragen volgens de door hun bij het NFPK+ ingediende begroting ook geen bijdrage van de Provincie.

middelen van Projecten VO worden besteed aan subsidieverzoeken voor culturele projecten gericht op jongeren uit het voortgezet onderwijs.

Nieuwe afspraken/ontwikkelingen 2009-2012:

In het nieuwe cultuurbeleid van het Rijk houdt het huidige Actieplan Cultuurbereik op met bestaan. De opvolger van het 'Actieplan' is het zogenaamde 'Programmafonds Cultuurparticipatie 2009-2012'. De beleidskaders van dit nieuw op te richten fonds (1 januari 2009) zijn recent gepubliceerd. De missie van het Programmafonds Cultuurparticipatie is om cultuurparticipatie van alle burgers te stimuleren. Het fonds is voornamelijk gericht op actieve participatie en kent drie programmalijnen (cultuureducatie, amateurkunst en volkscultuur) en drie doorsnijdende thema's (innovatie, verankering, diversiteit). Provincies en steden (90.000+) kunnen een aanvraag doen bij het Programmafonds Cultuurparticipatie. Als de aanvraag wordt goedgekeurd, wordt de provinciale bijdrage -net als bij het Actieplan - door het Rijk gematcht. Alle drie de programmalijnen en thema's dienen in de aanvraag te zijn verwerkt. De aanvraag moet gebaseerd zijn op een sterkte/zwakte analyse van het culturele profiel van de provincie en bestrijkt een periode van 4 jaar. De provincie kan een aanvraag indienen van maximaal 0,79 cent per inwoner (exclusief Almere). De aanvraag moet worden ondertekend door GS.

Wat betekent dit voor de Provincie?

Het Actieplan Cultuurbereik wordt vervangen door het Programmafonds Cultuurparticipatie. Dit heeft als gevolg dat ons provinciaal programma nu geen betrekking meer zal hebben op het brede begrip cultuurbereik, (zoals bij het Actieplan), maar gericht dient te zijn op actieve participatie en de programmalijnen cultuureducatie, amateurkunst en volkscultuur alsmede op de thema's innovatie, verankering en diversiteit. Dit is dus een inhoudelijke accentverschuiving in het beleid. Het betekent onder meer dat de provincie voor het Programmafonds Cultuurparticipatie vanuit andere begrotingsposten zal moeten matchen dan bij het Actieplan Cultuurbereik. Projecten Cultuur wordt niet meer ondersteund vanuit het actieprogramma en is niet meer geschikt voor het indienen van een programma.

Planning

- Begin juni: Programmafonds Cultuurparticipatie publiceert matchingsregeling
- half juni: format voor sterkte/zwakte analyse tbv aanvraag wordt gepubliceerd.
- 15 september: deadline indienen conceptaanvragen.
- 15 september-15 oktober: conceptprogramma bespreken met programmacoördinatoren.
- 15 november: GS dient definitieve voorstel in.
- 31 december 2008: beschikking gereed.

Deze planning zal waarschijnlijk nog worden aangepast, aangezien het proces bij het Rijk reeds vertraging heeft opgelopen. Zeker is wel dat 15 november de door GS ingediende aanvraag bij het Programmafonds binnen moeten zijn.

Financiële consequenties:

Doordat de matching van OCW vanuit het Actieplan Cultuurbereik wegvalt, betekent dit een forse adering voor het budget van Projecten Cultuur: circa € 170.000. Dit zal niet gecompenseerd worden door ander Rijksbeleid.

Op de post Projecten VO verdwijnt ook € 70.000 wegens het wegvallen van Actieplan Cultuurbereik. Dit budget valt weer te matchen in het kader van Programmafonds Cultuurparticipatie (programmalijn cultuureducatie).

Er is geen extra budget gereserveerd voor de provinciale matching met het rijk in het kader van het Programmafonds Cultuurparticipatie, hetgeen betekent dat gematcht moet worden met bestaande middelen. De posten Amateurkunst, projecten VO, Cultuureducatie PO (CKV's) en Cultureel Erfgoed bieden hiertoe mogelijkheden. Als in juni de matchingsregeling wordt gepubliceerd, ontstaat hierover meer duidelijkheid.

4. BKV

Huidige afspraken :

In de huidige cultuurbeleid voert de provincie de rijksregeling Geldstroom BKV uit. In de cultuurnota Raakvlakken is de uitvoering van dit beleid vastgelegd en gericht op bovenlokale en incidentele projecten met als doel versterking van de aanwezige instellingen.

Nieuwe afspraken/ontwikkelingen 2009-2012:

Vanaf 2009 ontvangen de gemeenten Almere en Lelystad rechtstreeks van het Rijk via de Algemene Uitkering middelen uit de Geldstroom Beeldende Kunst en Vormgeving (beide € 150.000).

Wat betekent dit voor de Provincie?

Vanaf 2009 speelt de provincie geen de rol van betekenis meer voor deze Geldstroom. Lelystad en Almere kunnen eigen beleid voeren met het gedecentraliseerde rijksbudget. Voor overig Flevoland is geen budget meer beschikbaar.

Planning

Reeds besloten

Financiële consequenties:

Het jaarlijkse budget van 190.000 euro aan de provincie is vanaf 2009 vervallen.

5. Bibliotheekvernieuwing

Huidige afspraken:

De provincie voert de regie over de structurele en inhoudelijke bibliotheekvernieuwing. In dat kader wordt jaarlijks een provinciaal plan gemaakt waarin o.m. is aangegeven hoe de beschikbare rijksmiddelen voor vernieuwing verdeeld zullen worden over de verschillende initiatieven.

Nieuwe afspraken/ontwikkelingen 2009-2012:

In reactie op het Eindrapport van de Stuurgroep Bibliotheken over 4 jaar bibliotheekvernieuwing, heeft de minister als voorlopig standpunt ingenomen dat de rijksmiddelen voor vernieuwing vanaf 2009 centraal verdeeld zullen worden door een nog op te richten platform. Het advies van de Raad voor Cultuur hierover wijst in dezelfde richting. Daardoor wordt het waarschijnlijk dat de minister bij zijn besluit blijft en de provincie dus vanaf 2009 niet meer de taak heeft de regie te voeren over de aanwending van rijksmiddelen voor inhoudelijke bibliotheekvernieuwing.

Wat betekent dit voor de Provincie?

Er hoeft geen provinciaal bibliotheekplan voor inhoudelijke vernieuwing meer gemaakt te worden en de provincie hoeft geen subsidies meer te verlenen voor dit doel.

Planning

Vermoedelijk na de zomer.

Financiële consequenties:

De rijksbijdrage voor bibliotheekvernieuwing op de provinciale begroting verdwijnt vanaf 2009.